

[Arbejdsministeren]

min del af besvarelsen til de af forslagene, der specielt drejer sig om de arbejdsmarkeds-mæssige aspekter. Det er derfor specielt beslutningsforslag nr. B 107, lovforslag nr. L 208 og lovforslag nr. L 226, jeg kommenterer, hvorefter undervisningsministeren vil kommentere de resterende forslag.

Hensynet til arbejdsmarkedets parter og samarbejdet med arbejdsmarkedets parter var også bærende, dengang regeringen var med til at vedtage Det Radikale Venstres 10-punkts-program for voksenundervisning og folkeoplysning. I 10-punkts-programmet indgår som bekendt to punkter om voksenuddannelsesstøtte og uddannelsesorlov.

Dengang sagde et flertal, altså også Det Radikale Venstre, som det fremgår af Uddannelsesudvalgets betænkning af 28. maj 1984, at i den udstrækning nye initiativer berører aftaleområder, optager regeringen forhandlinger med arbejdsmarkedets parter. Det er fortsat regeringens holdning, at uddannelsesorlov er et aftalespørgsmål.

Jeg er en lille smule forundret over at kunne konstatere, at Det Radikale Venstre tilsyneladende ikke længere vil fastholde dette princip og ikke finder behov for at høre, hvad parterne mener, inden man går i Folketinget.

Vi har i forvejen på arbejdsmarkedet en række orlovsordninger, hvis indhold og omfang regeringen på ingen måde er uenig i. Orlovsordningerne kan imidlertid have uheldige konsekvenser. Forslagsstillerne til nærværende forslag har selv været inde på, at barselorlov i en række tilfælde har ført til afskedigelse. Det er ikke, fordi man ønsker det, men det har altså været konsekvensen, mener forlagsstillerne. Man må derfor tænke sig grundigt om, før man udvider antallet af orlovsordninger.

Jeg kan af tidsmæssige grunde ikke kommentere alle enkeltheder i alle de foreliggende forslag, men jeg kan konstatere, at der er tale om ganske forskellige bud på, hvem der skal være omfattet af en orlovsordning, og omfanget af retten til fravær. Der er altså meget stor forskel på de forslag, vi behandler.

Jeg vil gerne kommentere nogle enkelte dele af forslagene. Jeg vil gerne pege på Det Radikale Venstres og SF's forslag, hvori det foreslås, at en lønmodtager har ret til at varsle sin tilbagekomst før orlovens udløb med henholdsvis 1 måneds varsel til en måneds udgang – og 1 må-

neds varsel. En sådan regel kan give meget store problemer på funktionærområdet, hvor en vikar efter 6 måneders ansættelse har krav på et varsel på 3 måneder til en måneds udgang. Arbejdsgiveren vil derfor meget nemt kunne komme til at betale dobbelt løn. Jeg tænker specielt på, hvordan det kan påvirke situationen i en lille virksomhed, hvis arbejdsgiveren på denne måde kommer til at betale dobbelt løn.

Disse problemer har været grundigt behandlet, bl.a. i forbindelse med barselorlovsloven. Det Radikale Venstres og SF's forslag bærer præg af, at man ikke har gjort sig de samme meget grundige overvejelser.

Lad mig fremdrage endnu et eksempel. I Det Radikale Venstres forslag foreslås, at uenighed mellem arbejdstager og arbejdsgiver om uddannelsesorlov skal afgøres ved fagretslig behandling. Det lader sig ikke gøre. Fagretslig behandling forudsætter, at der er tale om konflikter, der kan løses på grundlag af overenskomst. Da der her er tale om lovgivning, der skal gælde, hvad enten der er tale om overenskomst eller ej, vil det være nødvendigt at henvise konflikter mellem arbejdstager og arbejdsgiver til domstolene. Det er ganske u hensigtsmæssigt. Man kan naturligvis ligesom i ligebehandlingsloven og i ligelønsloven lave en regel om, at hvor en overenskomst giver mindst samme retigheder som loven, skal forholdet behandles ad fagretslig vej, og hvis det skulle gå så galt, at nogle af disse forslag kommer frem i retning af vedtagelse, vil jeg da anbefale, at man overvejer at indføre en sådan ændring.

Socialdemokratiet foreslår, at der oprettes et uddannelsesnævn, der skal træffe endelig afgørelse om en arbejdsgivers begæring om udsættelse af fraværets påbegyndelse. Dette nævn skal sammensættes af forskellige lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer. Jeg vil gerne understrege, at jeg finder den ordning yderst betænkelig, når man tænker på, at en virksomhed i dette nævn skal kunne fremlægge beviser for, f.eks. at virksomhedens drift var til hinder for en lønmodtagers orlov i en bestemt periode. Der kan blive tale om oplysninger, som det af konkurrencemæssige årsager vil være meget uheldigt for en virksomhed at fremlægge.

De tre partiers forslag har forskellige bud på, hvem der skal finansiere orlovsordningerne. Det Radikale Venstre foreslår ordningen finansieret igennem bevilling på finansloven, dog så-